

Vprašanja in odgovori (SOUPORABA EE)

Kdo lahko sodeluje v souporabi?

Vsak končni odjemalec, priključen na omrežje v Republiki Sloveniji, razen velikih podjetij (po ZGD), ima pravico, da kot aktivni odjemalec uporablja električno energijo iz obnovljivih virov energije.

Izvajalci energetske dejavnosti (npr. dobavitelji električne energije) ne smejo sodelovati pri souporabi, lahko pa so organizatorji souporabe energije.

Oddajnik v souporabi – tisti, ki oddaja energijo v souporabo iz proizvodne naprave na obnovljive vire energije

Prejemnik v souporabi – tisti, ki prejema energijo iz souporabe

Organizator souporabe – tretja oseba, ki organizira souporabi in ni v vlogi oddajnika ali prejemnika

Izjema glede sodelovanja:

Aktivni odjemalci, ki imajo letni net-metering lahko v souporabi nastopajo le v vlogi oddajnika električne energije v souporabi, ne morejo pa prejemati električno energijo iz souporabe (23. a člen ZOEE-A).

Pogoj za ustanovitev in obstoj souporabe je, da imamo v posamezni souporabi najmanj enega oddajnika in najmanj enega prejemnika energije. V kolikor tekom življenjskega cikla ta pogoj ni več izpolnjen, se souporaba ukine.

Oddajnik energije v souporabo je lahko merilno mesto, ki ima nameščeno proizvodno napravo in je priključen po naslednjih shemah:

- Individualna samooskrba po EZ-1
- Individualna samooskrba po ZSROVE
- Direktno priključena elektrarna, shema PS.1B in PS1.C
- PS.2 shema za energijo, ki je preko P3 števca oddana v omrežje
- Direktno priključena elektrarna v skupnostni samooskrbi po ZSROVE, ki nima 100% razdeljenih deležev med člane skupnosti – samo za nerazdeljeno oddajo v omrežje

Izjema: Direktno priključena elektrarna v samooskrbno skupnost po EZ-1 ne more sodelovati v souporabi, ker ima celotno oddajo razdeljeno med člane skupnosti (določba Uredbe o samooskrbi).

Prejemnik energije iz souporabe je lahko merilno mesto, ki je priključeno po naslednjih shemah:

- Navadni odjem PS.1A
- Individualna samooskrba po ZSROVE
- PS.2 shema
- PS.1C shema

- Skupnostna samooskrba po ZSROVE za merilna mesta P5

Pri direktno priključenih elektrarnah, ki imajo odjem energije izključno za lastno rabo in so vključene v shemo PS.1B ali PS.3B po ZSROVE kot P2, souporaba kot prejemnik energije ni smiselna, ker imajo odjem samo za lastno rabo.

Za posamezno prevzemno-predajno mesto lahko uporabniki sistema hkrati sklenejo več pogodb o souporabi energije, pri čemer se vse pogodbe o souporabi energije evidentirajo pri pristojnem elektrooperaterju, vključno s pripadajočim deležem souporabe.

Kakšna so razmerja udeležencev v souporabi?

V souporabi sodelujeta oddajnik – tisti, ki energijo oddaja v souporabi in prejemnik – tisti, ki energijo iz souporabe prejema. Oddajnik in prejemnik lahko souporabljata električno energijo iz obnovljivih virov energije na podlagi registracije souporabe

Obvezna sestavina sporazuma o souporabi je delež energije oddane v souporabo s strani oddajnika, ki po pogodbi pripada prejemniku in bo upoštevan v 15-minutnih obračunskih intervalih in je enak za vse 15-minutne obračunske intervale.

Kako poteka souporaba v praksi?

Oddajnik in prejemnik se vnaprej dogovorita o deležu v omrežje oddane električne energije, ki se bo v vsakem 15 minutnem intervalu prenesla na prejemnika. Za sodelovanje pri souporabi električne energije ni nujno, da sta souporabnika soseda, da živita v istem kraju, niti ni treba, da živita v isti regiji.

Souporaba se nanaša samo na električno energijo in ne tudi na omrežnino, v praksi pa deluje v 15-minutnih obračunskih intervalih. Deleži (%) so enaki za vsak 15 minutni interval, spremenijo pa se lahko mesečno, preko Moj Elektro.

Ali souporaba vpliva na omrežnino in dajatve?

Souporaba ne vpliva na obračun omrežnine in drugih dajatev.

Izjema : pri samooskrbah (EZ-1), ki nastopajo v vlogi oddajnika, se v souporabo oddana energija odšteva od v omrežje oddane električne energije v vsakem 15-minutnem intervalu. V shemi letnega net meteringa se bo še vedno izvedel letni obračun prevzete in oddane energije, le da bo oddana zmanjšana za količino, ki jo je oddajnik oddal v souporabo.

Kakšna je vloga distribucijskega operaterja v souporabi?

Distribucijski operater registrira souporabo in zbira podatke o merjenju, povezane s souporabo električne energije, ter o njih poroča deležnikom souporabe ter deležnikom na trgu (dobavitelji, organizatorji souporabe,...) preko vzpostavljenih informacijskih sistemov.

Distribucijski operater oz. elektrodistribucijska podjetja zagotavljajo kontaktne točke za:

- registracijo pogodb o souporabi energije;
- nudenje praktičnih informacij za souporabo energije;

– prejetje informacij o ustreznih merilnih točkah, spremembah lokacije in udeležbe.

Kakšna je vloga dobavitelja pri souporabi?

Dobavitelji imajo ključno vlogo pri obračunu električne energije. Pri obračunu energije dobavitelji aktivnim odjemalcem, ki sodelujejo v souporabi v vlogi oddajnika, upoštevajo izmerjeno količino oddane električne energije v omrežje, zmanjšano za delež električne energije, ki ga je aktivni odjemalec oddal v souporabo. To razliko pa potem upoštevajo pri obračunu količine električne energije kot oddano v omrežje.

Pri obračunu energije odjemalcem, ki so v souporabi v vlogi prejemnika, pa dobavitelji upoštevajo razliko med dejansko izmerjeno električno energijo prejeta iz omrežja (po števcu), zmanjšano za delež električne energije, ki prejemniku pripada po pogodbi o souporabi (delež je fiksni in se upošteva v vseh 15-minutnih obračunskih intervalih). Energija se zmanjša samo do višine dejanske porabe.

Souporaba na omrežnino in dajatve nima vpliva, ti se obračunajo po prejeti (dejansko izmerjeni po števcu) energiji iz distribucijskega omrežja. V praksi se bo lahko tudi zgodilo, da bo na merilnih mestih, ki energijo prejemajo, poraba manjša od prejete energije iz souporabe. To pomeni, da dogovorjena predaja presega potrebo trenutnega odjema. V tem primeru se bo za ta 15-minutni interval na merilnem mestu prejemnika zabeležila oddaja v omrežje. Ta energija pripada dobavitelju prejemnika električne energije.

Na koga se lahko obrnem za pomoč pri sestavi pogodbe o souporabi?

Pogodba o souporabi ni v pristojnosti elektrooperaterja. Pogodbo o souporabi skleneta oziroma za sklenitev poskrbita oddajnik in prejemnik, lahko pa tudi organizator souporabe.

Kako registriram souporabo pri distribucijskem operaterju?

Souporabo lahko registrira aktivni odjemalec, ki bo oddajal električno energijo v souporabo (oddajnik), lahko pa tretja oseba, ki nastopa v vlogi organizatorja souporabe, na podlagi pooblastila, tako oddajnika, kot tudi prejemnika v souporabi.

Registracija souporabe se izvede elektronsko preko EVT- enotne vstopne točke (Moj Elektro). V kolikor v vlogi organizatorja nastopa dobavitelj električne energije, pa registracijo izvede preko B2B,CEEPS.

Do kdaj moram oddati zahtevek za registracijo, če želim s souporabo pričeti s prvim dnevom naslednjega meseca?

Zahtevek za registracijo souporabe se mora oddati do 10. dne v tekočem mesecu za pričetek souporabe s 1. dnevom naslednjega meseca.

Zahtevek za registracijo souporabe mora biti potrjen tako s strani oddajnika, kot prejemnika električne energije v souporabi. Potrjevanje poteka preko Moj Elektro.

Pred uspešno izvedeno registracijo souporabe elektrooperater preveri, ali oddajnik in prejemnik s svojimi odjemnimi mesti ustrezata osnovnim pogojem za souporabo (npr. prejemnik nima letnega net meteringa, na odjemnih mestih so nameščeni ustrezni števcu za evidentiranje 15 minutne porabe, oddajnik ima proizvodno napravo iz obnovljivih virov energije, ipd.)

Kako vem, da je registracija souporabe uspešna?

V kolikor je zahtevek za registracijo popoln in preko Mojelektro potrjen s strani prejemnika, če zahtevek za souporabo oddaja oddajnik, ter odjemna mesta, ki bodo nastopala v souporabi tehnično izpolnjujejo pogoje (možnost 15-minutnih odčitkov) so deležniki o uspešno izvedeni registraciji obveščeni preko Moj elektro.

V kolikor zahtevek podaja organizator pa mora biti zahtevek potrjen tako s strani oddajnika kot tudi prejemnika v souporabi.

Komu sporočim spremembe vezane na souporabo energije?

Deležniki v souporabi, morajo o vseh spremembah souporabe obvestiti elektrooperaterja, na katerega omrežje so priključeni (Elektro Ljubljana, Elektro Maribor, Elektro Celje, Elektro Gorenjska Elektro Primorska) preko Moj Elektro ter udeležence na trgu, vključno z vsemi svojimi dobavitelji, neposredno, torej sami ali po organizatorju souporabe energije, v skladu s sedmin odstavkom 23. a člena ZOEE-A.

Kje lahko vidim porabo in podatke vezane na souporabo?

Podatki so na voljo na Moj elektro.

Ali se souporaba ob menjavi dobavitelja (pri oddajniku ali prejemniku) prekine?

Ne, pri menjavi dobavitelja souporaba teče dalje.

Ali lahko svojo oddano električno energijo oddajam večim prejemnikom?

Da, pozorni morate biti na vsoto deležev oddane v souporabo, ki ne smejo biti večji od 100% oddane električne energije

Ali lahko nastopam v souporabo, če imam hranilnik električne energije?

Da, vendar samo v vlogi prejemnika električne energije. Prejemnik ne more hkrati biti oddajnik v souporabi.

Sem vključen v souporabo, ali še vedno potrebujem dobavitelja elektrike?

Da.

Ali lahko sodelujem kot najemnik?

Da, če ste na merilnem mestu evidentirani kot plačnik električne energije.

Želim biti prejemnik, kako začnem s souporabo?

1. Najdete ponudnika ali partnerja z obnovljivim virom energije
2. Se dogovorite o souporabi z oddajnikom
3. Oddajnik ali organizator (če obstaja) preko Moj Elektro odda vlogo za registracijo souporabe

4. Po uspešni registraciji se lahko prične souporaba. Če je bila vloga oddana do 10. v mesecu, se lahko souporaba prične 1. v naslednjem mesecu.

Kaj se zgodi v souporabi, ko oddajnik ne oddaja v omrežje?

Ko s strani oddajnika ni oddaje v omrežje, je izračunana količina iz deleža enaka nič.

Smo veliko podjetje po ZGD. Ali lahko sodelujemo v souporabi?

Velika podjetja v skladu s 23. a členom ZOEE ne smejo sodelovati v souporabo, niti v vlogi oddajnika, niti prejemnika.

V ZOEE je zapisano, da kadar sta lastnik ali upravljavec proizvodne naprave ali naprave za shranjevanje energije organizator souporabe energije ali tretja oseba, ki ne sodelujeta pri souporabi energije, je vsota moči teh naprav največ 6 MW. Kaj natančno to pomeni?

Gre za skupno moč naprav **tretjih oseb oziroma organizatorja**, ki v souporabi aktivno ne sodeluje (ni oddajnik ali prejemnik energije iz souporabe), jo pa pomagajo organizirati.